

Bindingova nagrada 2010 za največji čezmejni naravovarstveni projekt

Z Veliko Bindingovo nagrado je bil letos odlikovan čezmejni naravovarstveni projekt Zeleni pas Evrope.

vila skozi različne evropske države. Za ohranitev dragocenih naravnih zatočišč za rastline in živali je izjemnega pomena, da se varstvo narave izvaja na čezmejni ravni.

19. novembra so v Vaduzu v Lihtenštajnu že petindvajsetič zapored podelili Bindingove nagrade za dosežke na področju varstva narave in okolja. Nagrado je tokrat prejel European Greenbelt/Zeleni pas Evrope. Gre za največji naravovarstveni projekt na svetu, katerega namen je ohraniti večinoma naravi prepuščena območja ob nekdanji "železni zavesi", ki se je

Poleg Velike Bindingove nagrade v vrednosti 50.000 švicarskih frankov (39 000 evrov) so bile pod geslom Mednarodno leto biotske raznovrstnosti podeljene še štiri nagrade, vsaka v višini 7.500 evrov: sklad Schatzinsel Alp Flix iz švicarskega Sura je bil nagrajen za udeležbo na GEO dnevu vrstne pestrosti in za raziskovanje alpskega življenjskega prostora. Lihtenštajnsko društvo HORTUS se je izkazalo s prizadevnim ohranjanjem pestrosti kulturnih rastlin.

Nagrado je za delovanje na področju varovanja vrst in biotopov v vzhodni Švici ter v okviru regijskega kompetenčnega centra za favno in varstvo vrst v sanktgallenskem Naravoslovnem muzeju prejel tudi Jonas Barandun iz St. Gallna. Petrta nagrada je bila podeljena občini Krumbach na Vorarlberškem v Avstriji in krajinski arhitektki Marii Anni Moosbrugger iz Egga/A za inovativno in participativno sodelovanje pri ohranjanju mokrišč na območju domače občine - Bindingovo nagrado sta tako prejeli občini Sur in Kumpach, članici Omrežja občin "Povezanost v Alpah".

Nagrado, ki se podeljuje od leta 1986, se na željo že preminulih ustanoviteljev Sophie in Karla Bindinga iz lihtenštajnskega Schaana podeli posameznikom ali organizacijam za izredne dosežke na področju varstva narave in okolja.

Vir: Sporočilo za medije Bindingovega sklada

Več informacij na www.binding.li (de), www.europeangreenbelt.org (en)

Vsebina

[Bindingova nagrada 2010 za največji čezmejni naravovarstveni projekt](#)

[Medijska hiša za Alpe](#)

[Protest proti gradnji visokonapetostnega daljnovoda Würmlach - Somplago](#)

[Naravne nesreče: nepreračunljivo tveganje za ceste in železnico?](#)

[Olimpijske igre: z narodnogospodarskega vidika nobene koristi](#)

[Biotska raznovrstnost v času podnebnih sprememb: upravljanje ali divjina?](#)

[Bolzansko letališče ni rentabilno](#)

[Nočni vlak med Parizom in Briançonom predmet žgočih polemik](#)

[Na Pohorju ohranjajo planje](#)

[O tem in onem](#)

[Privreditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

Medijska hiša za Alpe

Predstavniki politike, medijev in nevladnih organizacij iz Alp so v Churu razpravljali o vzpostavitvi informacijske platforme za in o Alpah.

Alpe bodo dobile svojo večjezično medijsko platformo - pobudnik te ambiciozno zastavljene ideje je retoromanski oddelek švicarske javne radiotelevizije: infoteka Las Alps naj bi postala "kompetenčni center za alpske medije, ki bo zagotavljal informacije iz alpskega sveta in o njem." Infoteko Las Alps so javnosti predstavili sredi novembra v švicarskem Churu. Ob tej priložnosti se je odprla razprava tudi o nekaterih načelnih vprašanjih: kdo bo pripravljal informacije, ki se bodo stekale v "alpsko medijsko hišo", kdo bo informacije uporabljal, kdo se zanima za Alpe. Platformo bodo vzpostavili predvidoma do leta 2012, od 2016 dalje pa naj bi v okviru infoteke Las Alps nastajali tudi lastni novinarski prispevki. CIPRA International vidi v infoteki dodano vrednost za trajnostni razvoj in predstavitev Alp navzven, kar se bo pokazalo zlasti takrat, ko ji bo uspelo oblikovati zanimivo ponudbo tudi za radiotelevizijo.

Več informacij o platformi na: www.lasalps.ch

Viri: www.swissinfo.ch/ger/gesellschaft/Die_neue (de), www.swissinfo.ch/ita/societa (it), www.drs.ch/www/de/drs/nachrichten/regional (de)

Protest proti gradnji visokonapetostnega daljnovoda Würmlach - Somplago

Načrtovani daljnovod na meji med Italijo in Avstrijo bi prečkal priljubljeno območje za pohodništvo ter območje Nature 2000.

vpliva, ki ga bo projekt imel na okolje in pokrajino.

Vir: <http://altofriuli.com/in-primo-piano> (it)

V soboto, 13. novembra 2010, je v Karniji/I v deželi Furlanija-Juljska krajina potekal protest, na katerem je okoli 1800 občanov in predstavnikov iz političnih krogov, ki živijo na območju prizadetih dolin in sosednje Avstrije, demonstriralo proti postavitvi visokonapetostnega daljnovoda, katerega trasa naj bi potekala med Italijo in Avstrijo. Gre za megaprojekt, ki ga načrtuje družba Alpe Adria Energia (AAE). Poraba električne energije na posameznika je v Furlaniji - Juljski krajini v primerjavi z drugimi deželami zelo visoka, zato okoljske organizacije deželo in podjetja pozivajo, naj megaprojektu odrečejo podporo in namesto tega raje zmanjšajo porabo energije in.

Pomisleke glede projekta imata tudi italijanska in Avstrijska planinska zveza, ki sta se v skupnem pismu predsedniku dežele Furlanije - Juljske krajine pritožili zaradi negativnega

Naravne nesreče: nepreračunljivo tveganje za ceste in železnico?

Plazovi, drobni tokovi in padajoče kamenje so vedno znova razlog za zapore cest in poškodovane železniške tirnice. Projekt PARAMount, ki poteka v okviru evropskega programa "Alpine space", bo poskušal zapolniti vrzel med družbenimi zahtevami po prometnicah in pogoji, ki jih postavlja narava. Tako od leta 2009 dalje v petih pilotnih regijah zbirajo podatke in organizirajo posvetovanja s strokovnjaki, decembra 2010 in januarja 2011 pa bodo potekale regionalne delavnice, na katerih bodo udeleženci razpravljali o doseženih rezultatih. Cilj projekta je zagotoviti podlage za sprejemanje učinkovitejših odločitev. Pristojni organi se namreč pri upravljanju naravnih nesreč vedno znova soočajo z istimi težavami: pogosto imajo na voljo premalo informacij o večjih naravnih nesrečah, pa tudi o tem, kolikšna je verjetnost, da bo do njih prišlo. Vse to velja tudi za pričakovano škodo.

Datumi delavnic in več informacij o projektu: www.paramount-project.eu (en)

Olimpijske igre: z narodnogospodarskega vidika nobene koristi

V Švici so ponovno začeli razpravljati o kandidaturi za zimske olimpijske igre 2022. Okoljevarstvene organizacije že opozarjajo pred ekološkimi in ekonomskimi posledicami takega projekta, na švicarskem radiu pa tudi navajajo mnenje Marca Blatterja, nekdanjega izvršilnega direktorja Swiss Olympic, ki pravi, da je zadovoljen, ker se igre leta 2006 niso odvijale v Valaisu. V Torinu so olimpijske igre imele porazen finančni učinek. "Torino/I je za vse naložbe v infrastrukturo porabil okoli 3,4 mrd. evrov, v Vancouvru so stroški nazadnje zahtevali skoraj 4,5 milijard, v Sočiju proračun za igre leta 2014 uradno predvideva kar 9,8 milijard evrov," so zapisali v švicarskem časopisu SonntagsZeitung. Športni objekti veliko denarja pogoltnejo tudi po končanih igrah, je izračunala CIPRA v svoji reviji Alpe na odru. Velikega zagona ekonomske rasti, ki so si ga obetali v Torinu, ni bilo. "Iz previdnosti je švicarski športni minister Ueli Maurer ta teden ugotovil, da od olimpijskih iger ne bi smeli pričakovati neposredne narodnogospodarske koristi," nadaljuje SonntagsZeitung.

Viri in nadaljnje informacije na:

www.umwelt-graubuenden.ch/olympiaden.html (de), www.drs1.ch/www/de/drs1/sendungen/top/de (de) www.cipra.org/sl/alpmedia/publikacije/4542, SonntagsZeitung 21. november 2010

Biotska raznovrstnost v času podnebnih sprememb: upravljanje ali divjina?

Danes še ne vemo točno, kateri so konkretni učinki podnebnih sprememb na biotsko raznovrstnost. Verjetno bodo le-ti najbolj opazni pri obnašanju rastlin in živali v Alpah in bodo pri vsaki vrsti drugačni. Življenjski prostor rjavčka (*Erebia montana*) se bo, denimo, skrčil, medtem ko barjanskega jereba bolj ogroža raba tal kot pa podnebne spremembe. Na vprašanje, kakšne bodo posledice podnebnih sprememb za biotsko pestrost v Alpah, poskušajo upravljavci naravnih parkov odgovoriti v brošuri *Biodiversity in time of climate change: management or wilderness?* Upravljavci so namreč tisti, od katerih se zahteva, da v času podnebnih sprememb varujejo naravo na zavarovanih območjih. Pa je za to potrebna predvsem divjina ali učinkovito upravljanje? Katere so pri tem prednostne teme? Odgovore boste našli v omenjeni brošuri (v angleškem jeziku) na:

<http://fr.alparc.org/ressourcen> (en)

Bolzansko letališče ni rentabilno

Letališče v Bolzanu je eno od 24 italijanskih letališč, ki so po mnenju raziskovalnega inštituta Nomisma, podjetja One Works in revizijskega urada KPMG nepotrebna. Že leta 2006 je Deutsche Bank izdelala študijo o sposobnosti ekonomskega preživetja manjših regionalnih letališč in prišla do podobnih rezultatov. Južnotirolska deželna vlada je sklenila, da bo za letališče izdelala celoten načrt, pri tem pa bodo sodelovale tudi v projekt vpletene občine. Na podlagi načrta bodo nato sprejeli odločitev, katera vlaganja in prilagoditve bo treba izvesti v naslednjih letih. Krovna zveza za varstvo narave in okolja vidi v takem početju nevarnost, da se bo širitev letališča zavlekla. Južnotirolska spletna služba STOL je pripravila anketo, na podlagi katere so anketiranci lahko glasovali o dejanski uporabi letališča oz. o tem, ali je letališče sploh potrebno. Rezultati ankete, ki ni reprezentativna, so pokazali, da večina anketirancev letališča še nikoli ni uporabila in da ga ocenjuje kot nepotrebno.

Vir: www.stol.it/Artikel/Chronik-im-Ueberblick (de), www.provincia.bz.it/lpa/285.asp?aktuelles (de), www.stol.it/content/view/tedErgebnis/133558 (de)

Nočni vlak med Parizom in Briançonom predmet žgočih polemik

Nočni vlak, ki vozi iz Pariza v Briançon, je za gospodarstvo majhnega kraja v Zahodnih Alpah zelo pomemben. Za zagotovitev njegovega trajnega obstoja je zadolženo francosko železniško podjetje SNCF, ki je v ta namen tudi prejelo sredstva. To je vsekakor dobra novica za železniško progo, za katero so značilni pogosti izpadi in prekinitve prometa, je poslanec departmaja Visoke Alpe Joël Giraud spomnil predsednika SNCF Guillaumea Pépyja na zaslišanju parlamentarne komisije za trajnostni razvoj. Nasprotno je Pépy prepričan, da je SNCF že do sedaj vložil mnogo naporov in ni odgovoren za omenjene nepravilnosti.

Bo nočni vlak zaradi dodatnih finančnih sredstev vozil bolj pogosto? CIPRA Francija je zaskrbljena zaradi kakovosti storitev SNCF, katerega naloga je tudi skrb za prostorski razvoj.

Vir: www.ledauphine.com/hautes-alpes/2010/11/24 (fr)

Na Pohorju ohranjajo planje

Sredi oktobra je bila izvedena prostovoljna naravovarstvena akcija čiščenja zaraščajočih travnišč na Pohorju zahodno od Rogle. S čiščenjem so udeleženci želeli izboljšati kakovost in obseg travnišč - planj, izboljšati lastnosti življenjskega prostora številnim vrstam ptic, omogočiti ekstenzivno kmetijsko pridelavo na območju in ohraniti podobo krajine, ki postaja prepoznana v Slovenskem prostoru in širše. Varovana območja - območja Natura 2000 so pomemben instrument varstva biotske raznovrstnosti in hkrati predstavljajo velik potencial socialnega in gospodarskega razvoja Slovenije. Pohorje je območje Nature 2000 po direktivi o pticah in po direktivi o habitatih.

V naravovarstveni akciji s kar štiridesetimi udeleženci so poleg prostovoljcev sodelovali tudi delavci Zavoda RS za varstvo narave, Zavoda za gozdove Slovenije, delavci UNIOR d.d. - Program turizem, zaposleni na Občini Zreče in Mislinja.

Akcijo nadaljujejo na območju Jezerskega vrha blizu Ribniške koče in na območju zahodno od Rogle, finančna sredstva za izvedbo je zagotovil Zavod RS za varstvo narave v okviru projekta NATREG, ki spodbuja potenciale narave in zavarovanih območij kot motorjev trajnostnega regionalnega razvoja.

Vir: Bilten e Natura 2000, št. 113 / oktober 2010. Kontakt: Jurij.Gulic@zrsvn.si

---

O tem in onem

Konferenca: demografske spremembe na območju Alp

Tema konference Alpine Space Forum, ki bo 22. in 23. februarja 2011 v Innsbrucku/A, bodo demografske spremembe na območju Alp. Alpe so namreč tista regija, ki so jih demografske spremembe še posebno prizadele, saj je poselitveni prostor omejen, številne občine pa ležijo na obrobju alpske regije. Tudi strateški ukrepi se doslej niso izvajali v zadostni meri. Ključni akterji regionalnega razvoja bodo na innsbruškem forumu pojasnili obstoječe razmere, predstavili pa bodo tudi prve odgovore na kritična vprašanja. Nadaljnje informacije na www.alpine-space.eu/fileadmin/media/Thematic (en)

Nova revija za arhitekturo na gorskih območjih

Oktobra je pri italijanskem Inštitutu za arhitekturo gorskih območij izšla prva številka revije ARChALP. Nova publikacija poroča o delovanju inštituta ter kulturnih vidikih in spremembah v gorski pokrajini, obenem pa želi ustvariti povezavo med teorijo in prakso alpskega prostora. V prvi številki lahko med drugim preberemo prispevke o novi planinski postojanki na pogorju Monte Rosa v Švici in načrtovanih oz. že izvedenih projektih gradnje velikih središč v Alpah. Revija ARChALP vsebuje še informacije o drugih publikacijah ter dogodkih in prireditvah ter navaja tudi ustrezne spletne povezave.

Revija, ki bo izhajala dvakrat letno v italijanskem jeziku, je na voljo tudi na: <http://areeweb.polito.it/ricerca/IAM/archalp.pdf> (it)

Mednarodni dan gora 2010

Mednarodni dan gora, ki je 11. decembra, bo letos posvečen manjšinam in domorodnim ljudstvom. Etnična skupina, ki je zanimiva za Alpe, so prebivalci, znani pod imenom Walser, od katerih izvira obsežno znanje o življenju na območju Alp. Izhajajo iz švicarskega Zgornjega Valaisa, v alpskih dolinah Avstrije, Francije, Italije in Lihtenštajna pa so se je naselili pred več stoletji.

Te in številne druge zanimivosti in informacije o življenju v gorah so objavljene na spletni strani Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO), ki je zadolžena za koordinacijo dneva gora že od leta 2003 dalje.

Več informacij na www.fao.org/mnts/home3 (en/fr/es).

MontagnaLibri išče knjige o gorah

Priprave na mednarodni sejem knjig z gorsko tematiko MontagnaLibri 2011 so že v polnem teku. Avtorji in izdajatelji lahko pošljejo svoje knjige, časopise ali študije, ki so jih objavili v letih 2007-2010. Iščejo se pripovedi, monografije, potovalna literatura, potovalni in turistični vodniki, raziskovalna poročila in dokumentacija o naravi, zgodovini, družbi, športu in različnih doživetjih. 25. sejem knjig o gorah bo potekal v okviru festivala gorskih filmov od 28. aprila do 8. maja 2011 v Trentu/I. Več informacij na: www.trentofestival.it (it/en).

Prireditve

Demonstracija/akcija: **Svetovni dan podnebnega ukrepanja v Sloveniji.** 4.12.2010. Prešernov trg, Ljubljana/SI. Jezik: sl. Organizira: Focus društvo za sonaraven razvoj, Ljubljana/SI. Informacije: www.ukrepajzdaj.org.

Konferenca/kongres: **Ecological connectivity and mountain agriculture: existing instruments and a vision for the future.** 9.12.2010 – 9.12.2010. Aosta/I. Jezik: en, it. Organizira: Regione Autonoma Valle d'Aosta/I, Servizio Aree Protette. Informacije: www.econnectproject.eu.

Konferenca/kongres: **River Corridor Restoration Conference - RCRC11.** 13.3.2011 – 18.3.2011. Ascona/CH. Jezik: en. Organizira: Eawag, Department of Water Resources and Drinking Water, Dübendorf/CH.

Saj ni res, pa je!

... V avstrijskih Alpah prodirata turizem in izraba vodne energije na ekološko vedno bolj občutljiva območja: v pogorju Warschenecka v jugovzhodnem delu gorovja Totes Gebirge naj bi na območju naravnega rezervata nastalo novo smučišče, na območju miru Kalkköger v Stubajskih Alpah naj bi za hrupno dogajanje poskrbela nova smučarska vas, medtem ko je sporni projekt gradnje elektrarne na eni od štajerskih rek ponovno postal izvedljiv zaradi sklepa oddelka za varstvo narave deželne vlade.

Avstrijska planinska zveza je zaradi izredno velikega števila načrtovanih novih posegov v naravno okolje že izrazila ogorčenje, od politike pa zahtevala, da obstoječa zavarovana območja prizna kot taka in jih tudi dejansko varuje. V nasprotnem

Informacije: www.eawag.ch/medien/veranstaltungen/events/rcrc2011/index_EN.

Konferenca/kongres: **European Conference on Biodiversity and Climate Change**. 12.4.2011 – 13.4.2011. Bonn/D. Jezik: en. Organizira: Bundesamt für Naturschutz (BfN), Bonn/D.
Informacije: www.klimzug.de/de/655.php.

Nadaljnje izobra: **Giornata introduttiva sul calcolo di ponti termici**. 15.4.2011. Bolzano/I. Jezik: it. Organizira: TBZ Srl, Bolzano/I.
Informacije: www.tbz.bz/tbzit/downloads/flyer-san-ponte-termico-2011.pdf.

Slikovni material: © Bindung Stiftung, Nadja Simmen, Fabian Lippuner

primeru bo Avstrijska planinska zveza svojih 380.000 članov pozvala k bojkotu obiska določenih turističnih območij.

Vir: www.kleinezeitung.at/steiermark/leibnitz (de)